

מנחות דף ע

עניין: המקור שלא מצינו תרומה במחומר לקרקע

הוספות למסורת הש"ס

רבי ישעיה פיק

הכא וכו' ג) [לקולר דעמי לא ידעמי לניין מקומו במשנה או בצרייתא שיהא מפורש דבר זה]

נימוקי הגרי"ב ומצפה איתן

יורה וכו' מ' בחוס'. ותרומה שאינו מחומר הוא במשנה (רש"י) [ריש] מ' תרומות מ"ה ולא מן התלוש על המחומר ע"ש בחו"ט וכן מפורש להדיא במ' זכורים פ"ה מ"ד ויש כו' שהזכורים נקנין במחומר לקרקע:

שם ותנן לא מצינו תרומה במחומר לקרקע. כהנ' בגליון הגרי"ב דלא ידע מקומו במשנה או בצרייתא. והנה נמלא מפורש בצרייתא דספרי פ' קרח בפסוק זכורי כל אשר בארס. וז"ל בא הכחז ולימד על הזכורים שהיא קדושה חלה עליהם מחומר לקרקע שהיה צדין אם למדתי על התרומה שאין קדושה חלה עליו מחומר לקרקע אף זכורים כו' ת"ל זכורי כל אשר בארס. וכבר כתבו החוס' בקידושין (דף מ) ובחולין (דף פז ע"ב) דקאמר דאשכחן דקאמר תנן אצרייתא אע"פ שאינה משנה. ועוד דהא דהכא איכא למישמע נמי מדיוקא דמשנה דתנן במס' זכורים פ"ב יש זכורים משא"כ בתרומה ומעשר שהזכורים נקנין במחומר לקרקע כו'. וכל כה"ג נמי שייך לשון תנן וכמ"ש הריטב"א בקדושין (דף נג). וכן יש ללמוד מדברי החוס' בחולין (דף ל ע"א) עיי"ש:

[מצפה איתן]

תרומות פ"א מ"ה

מן הפטור על החיוב, ולא מן התלוש על המחבר, ולא מן המחבר על התלוש, ולא מן

רע"ב תרומות פ"א מ"ה

המחומר על התלוש, דלשון הרמה לא שייך אלא בתלוש וממנו משמע שהתרומה והחולין שניהם שוין: מן החדש על

תיו"ט תרומות פ"א מ"ה

לומח ול"ע: ולא מן התלוש על המחומר. פי' הר"ז דכתיב והרמותם ולשון הרמה לא שייך אלא בתלוש ולפ"ז מן המחומר על המחומר נמי לא. [וכן מוכח

ביכורים פ"ב מ"ד

מה שאין בן בכורים: ד' ויש בכורים מה שאין בן בתרומה ובמעשר, ושהבכורים נקנין במחומר לקרקע, ועושה אדם

יש סדר למשנה לרבי ישעיה פיק

הרי אלו זכורים ע"כ, ראונו לומר דזכורים מזה להפריש במחומר והכי תנן להדיא בריש פ"ג כ"ד מפרישין הזכורים יורד אדם לתוך שדהו ורואה תאנה שזכרה וכו', והיינו כפי הטעם בסי' החינוך מזה עכ' כדי להעלות וכו' ראשית הפרי המבשיל וכו' ע"ש, משא"כ בתרומה ודאי דאינו מזה כלל וכלל במחומר. וע' מנחות ע. א"כ מצינו תרומה במחומר לקרקע וכו'. וכתבתי בחקוני כלי שרת לא ידעתי עדיין באיזה מקום במשנה או בצרייתא דאיתא דבר זה לא מצינו תרומה במחומר לקרקע, ולפי מקנא כי תניא לענין אחיזי מיתה וחומש כלומר דכל תרומה במחומר אינו חייב מיתה וחומש ע"ש ואין כאן מקום להאריך. (י"ט-ז)

שי"ח השדה להגר"ח קניבסקי

ע' א' ותנן לא מצינו, עי' בגליון ולכא' הוא משנה בזכורים פ"ב מ"ד ועי' מעילה י"ח ז', שוב העירוני דלא יתכן דכונה הגמ' למשנה בזכורים הנ"ל למאי דמסיק בטלה דעתו כו' א"כ זכורים נמי:

דברי פנחס

שם נמ' לא מצינו תרומה במחומר משא"כ בתרומה והא דמשיגי לענין מיתה וחומש אפ"י דבזכורים נמי בטלה. דעתי אי אכיל להו מחומר ח"מ בזכורים בלא"ס אינו חייב עד שיראו פני הבית בדאמרינן מטת י"ח ע"ב אין עליהם אלא איסור ואיתו איסור חל במחומר משא"כ בתרומה שחיד אחר חלישתו חייב מיתה עליהם:

ישר וטוב

תניא והוא לענין מיתה וחומש נ' לפרש דבזכורים משכחת מיתה וחומש במחומר כגון דאכיל מזכורים של פירות האילן דלא גחין ואכיל משא"כ בתרומה דלא משכחת לה במחומר לקרקע אלא בשבועות שמרחה בכרי ושבועה ולא משכחת לה אכילה אלא ע"י דגחין ואכיל והויא אכילה שלא כדרכה:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMIPORTAL

KOLHALASHON